

Po 10 latach działalności publicystycznej opublikowałem niedawno swój 500-ny artykuł, co stanowi dobrą okazję, aby podsumować całość dotychczasowych publikacji, zwłaszcza, że spodziewam się, iż drugie dziesięciolecie i drugie pół tysiąca publikacji będzie już zasadniczo odmienne od tego, co było dotąd.

Zdecydowana większość tych publikacji, bo aż 350 z 500, powstała w okresie moich studiów prawnych na Uniwersytecie Wrocławskim, które w zasadzie w całości poświęciłem pisaniu. Zaraz po studiach powstało Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów i odtąd pisanie dzieliłem z działalnością społeczną, a że była to działalność w organizacji startującej od zera, toteż i absorbującej dużo energii (niestety, w bardzo dużej części: biurokratyczno-formalistycznej).

Pierwsze lata były jednak tworzeniem zrębów Portalu, który wówczas opierał się głównie na moich tekstach. Dzięki narzuceniu tak dużego tempa publikacji od samego początku, zyskaliśmy regularnych czytelników, którzy zauważyli, że serwis żyje i dynamicznie się rozwija. Za czytelnikami przyszedli też i inni autorzy, dzięki czemu serwis zyskał ogromną różnorodność i jeszcze większą częstość publikacji.

Moje publikacje rozłożone w czasie obrazują, jak sądzę, dość typową intelektualnie ścieżkę przejścia od katolicyzmu do racjonalizmu. Czyż bowiem ateistę, który nie był nigdy chrzczony i nie przechodził sakramentów kościelnych w takim jak mnie stopniu interesowałaby ciemna strona historii Kościoła? Czy w takim stopniu wgrzyzałby się w Biblię i nauki katolickie? Czy studiowałby religioznawstwo? Ateista „katolicki”, jak się czasami nazywa ten najpowszechniejszy typ ateizmu w Polsce, przechodzi zawsze, mniej lub bardziej intensywny, okres „strząsania” z siebie tego, co wdrukował mu od dziecka narzucony Kościół.

Dlatego właśnie w pierwszych trzech latach moim „konikiem” publicystycznym stały się historia Kościoła, Biblia, Kościół i katolicyzm i wreszcie szeroko pojęte religioznawstwo. W 2003 najwięcej pisałem o Kościele i katolicyzmie oraz o prawie wyznaniowym. W 2004 r. dominowała znów historia Kościoła. W roku założenia PSR, 2005, moją główną tematyką było właśnie PSR oraz prawo. W 2006 — historia Kościoła. W 2007 — historia Kościoła i PSR. W 2008 — relacje nauki i religii oraz PSR, a w roku bieżącym — dominuje temat herezji chrześcijańskich.

Z perspektywy 10 lat mogę powiedzieć, że moje największe specjalizacje to: **historia Kościoła** (83 publikacje), **Kościół i katolicyzm** (52), **Biblia** (51, choć zakończyłem na ten temat pisać już w 2003), **prawo** (49, w tym **wyznaniowe** — 20, **prawa niewierzących** — 10, pozostałe, głównie **karne** — 19), **religioznawstwo** (33), **PSR** (26), **religia a nauka** (25), **światopogląd racjonalistyczny** (24), **chrześcijaństwo** (22), **problemy społeczne** (19), **ludzie** (14), **wywiady** (9), **idee i doktryny** (8).

Tworzenie tych artykułów to przede wszystkim źródło olbrzymiej radości i satysfakcji, choć zdarzały się i problemy z nimi związane. Wbrew temu, co można by pomyśleć, nie chodzi o oskarżenia o obrazę uczuć. Mimo solennych obietnic bardzo wielu osób, nikt nigdy nie złożył zawiadomienia o popełnieniu przeze mnie przestępstwa na „uczuciach”. Zdarzyły mi się natomiast dwie przykre rzeczy, które zaczęły żyć jako złośliwe plotki w moim środowisku społecznym, a które zawdzięczam pewnemu niespełnionemu panu ze „służb”. Zostałem więc pomówiony o przywłaszczanie cudzych tekstów, gdyż — wedle niektórych - niemożliwym jest, aby ...jeden człowiek napisał tyle tekstów w tak krótkim czasie. Przyznam, najmniej spodziewany skutek „zbyt” intensywnej pracy. Druga plotka wiązała się z jednym konkretnym tekstem: „Scjentologia nie jest niedorzeczna”. Na podstawie li tylko tego tekstu rozpuszczona została plotka, iż jestem tajemnym scjentologiem, organizującym struktury tej groźnej sekty czyhającej na dusze naszych dzieci. Taki był oto efekt tekstu z przewrotną, choć przecież nie nazbyt przeintelektualizowaną tezą: scjentologia nie jest niedorzeczna - bardziej niż nasze rodzime mity religijne. Dla rasowego ateisty mit scjentologiczny, prezentowany przez naszych rodzimych bazarzy, jako szczególnie absurdalny, nie jest wiele bardziej niedorzeczny niż dowolny inny mit chrześcijański. Żywotność tych plotek była tak uporczywie duża, że nawet po jakichś dwóch latach od ich zafunkcjonowania, promotor mojej pracy doktorskiej pytał mnie, czy aby nie zakładam Kościoła scjentologicznego w Polsce...

Na szczęście mam powody sądzić, że jest całkiem sporo ludzi, którzy czynią z mojej roboty użytek konstruktywny, dzięki czemu w mig zapomina się o powyższych absurdach.

Wśród 500 moich artykułów poziom jest oczywiście bardzo nierówny, gdyż te, które powstawały u początków kształtowania się mojego warsztatu często odstają od tekstów późniejszych, część tych tekstów ma też status: „do zastąpienia czymś lepszym”. W moim osobistym przekonaniu, najważniejsze moje artykuły to:

1. [Przekleństwo świętego spokoju](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5791/q,Przeklenstwo.swietego.spokoju)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5791/q,Przeklenstwo.swietego.spokoju>)
2. [Współczesny racjonalizm](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5034/q,Wspolczesny.racjonalizm)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5034/q,Wspolczesny.racjonalizm>)
3. [Humanistyczny sens życia](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4703/q,Humanistyczny.sens.zycia)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4703/q,Humanistyczny.sens.zycia>)
4. [Ateizm traumatyczny i entuzjastyczny](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4188/q,Ateizm.traumatyczny.i.entuzjastyczny)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4188/q,Ateizm.traumatyczny.i.entuzjastyczny>)
5. [Ateizm to za mało](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1232/q,Ateizm.to.za.malo)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1232/q,Ateizm.to.za.malo>)
6. [Moralność pod mikroskopem](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3203/q,Moralnosc.pod.mikroskopem)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3203/q,Moralnosc.pod.mikroskopem>)
7. [Idea ceremonii humanistycznych](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5645/q,Idea.ceremonii.humanistycznych)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5645/q,Idea.ceremonii.humanistycznych>)
8. [Biologia przekonań](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1955/q,Biologia.przekonan)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1955/q,Biologia.przekonan>)
9. [Neandertalskie chabry. O religii, pożądaniu i narkotykach](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2116/q,Neandertalskie.chabry.O.religii.pozadaniu.i.narkotykach)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2116/q,Neandertalskie.chabry. O.religii.pozadaniu.i.narkotykach](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2116/q,Neandertalskie.chabry.O.religii.pozadaniu.i.narkotykach))
10. [Świątełko w tunelu i inne omamy](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2153/q,Swiatelko.w.tunelu.i.inne.omamy)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2153/q,Swiatelko.w.tunelu.i.inne.omamy>)
11. [Ilu nas jest? Społeczeństwo ateistów będzie lepsze](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4224/q,Ilu.nas.jest.Spoleczenstwo.ateistow.bedzie.lepsze) ([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4224/q,Ilu.nas.jest. Spoleczenstwo.ateistow.bedzie.lepsze](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4224/q,Ilu.nas.jest.Spoleczenstwo.ateistow.bedzie.lepsze))
12. [Stalowa wola wybicia się na świeckość](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6812/q,Stalowa.wola.wybicia.sie.na.swieckosc)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6812/q,Stalowa.wola.wybicia.sie.na.swieckosc>)
13. [Zbaw się sam](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6745/q,Zbaw.sie.sam) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6745/q,Zbaw.sie.sam>)
14. [Codex Alimentarius – alternatywizmu bojaźń i drżenie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6639/q,Codex.Alimentarius.alternatywizmu.bojazn.i.drzenie)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6639/q,Codex. Alimentarius..alternatywizmu.bojazn.i.drzenie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6639/q,Codex.Alimentarius.alternatywizmu.bojazn.i.drzenie))
15. [Bezziewnie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6178/q,Bezziewnie) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6178/q,Bezziewnie>)
16. [e-association. nowa wizja stowarzyszenia](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4168/q,e.association.nowa.wizja.stowarzyszenia)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4168/q,e.association.nowa.wizja.stowarzyszenia>)
17. [Uczucia religijne: ochrona czy cenzura?](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3440/q,Uczucia.religijne.ochrona.czy.cenzura)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3440/q,Uczucia.religijne.ochrona.czy.cenzura>)
18. [Jak Kościół walczył z demokracją](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3242/q,Jak.Kosciol.walczyl.z.demokracja)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3242/q,Jak. Kosciol.walczyl.z.demokracja](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3242/q,Jak.Kosciol.walczyl.z.demokracja))
19. [Bractwo pitagorejskie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3106/q,Bractwo.pitagorejskie)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3106/q,Bractwo.pitagorejskie>)
20. [Dobra martwej ręki: mniej znane dzieje Św. Majatków](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2587/q,Dobra.martwej.reki.mniej.znane.dzieje.Sw.Majatkow)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2587/q,Dobra.martwej.reki.mniej.znane.dzieje. Sw. Majatkow](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2587/q,Dobra.martwej.reki.mniej.znane.dzieje.Sw.Majatkow))
21. [De\(koń\)strukcja Postmodernizmu](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2551/q,Dekonstrukcja.Postmodernizmu)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2551/q,Dekonstrukcja. Postmodernizmu](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2551/q,Dekonstrukcja.Postmodernizmu))
22. [Relatywizm etyczny Biblii](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2076/q,Relatywizm.etyczny.Biblii)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2076/q,Relatywizm.etyczny. Biblii](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2076/q,Relatywizm.etyczny.Biblii))
23. [Czy należy karać surowiej?](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2076/q,Relatywizm.etyczny.Biblii)

- (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1984/q,Czy.nalezy.karac.surowiej>)
24. [Ofensywa Orientu](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1851/q,Ofensywa.Orientu) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1851/q,Ofensywa.Orientu>)
 25. [Zmieniamy konkordat](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1809/q,Zmieniamy.konkordat) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1809/q,Zmieniamy.konkordat>)
 26. [Jak napisać dobry tekst](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1397/q,Jak.napisac.dobry.tekst) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1397/q,Jak.napisac.dobry.tekst>)
 27. [Chorwacja'41-45: Katolickie Eldorado](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,992/q,Chorwacja41-45.Katolickie.Eldorado) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,992/q,Chorwacja41.45.Katolickie.Eldorado>)
 28. [Historyczność Jezusa z Nazaret](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,470/q,Historycznosc.Jezusa.z.Nazaret) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,470/q,Historycznosc.Jezusa.z.Nazaret>)
 29. [Cienie pontyfikatu Jana Pawła II](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu.Jana.Pawla.II) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu.Jana.Pawla.II>)
 30. [Istota chrześcijaństwa](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7/q,Wprowadzenie.Istota.chrzescijanstwa) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7/q,Wprowadzenie.Istota.chrzescijanstwa>)

Moje prywatne preferencje nie zawsze przekładają się na zainteresowanie czytelników, bowiem najpopularniejsze moje teksty to:

- [Spowiedź Św.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1253/q,Spowiedz.Sw.) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1253/q,Spowiedz.Sw.>) (54 tys. odwiedzin)
- [O marihuanie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,666/q,O.marihuanie) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,666/q,O.marihuanie>) (47 tys.)
- [Złodziejstwo intelektualne. Prawo autorskie w Internecie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3636/q,Zlodziejstwo.intelektualne.Prawo.autorskie.w.Internecie) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3636/q,Zlodziejstwo.intelektualne.Prawo.autorskie.w.Internecie>) (30 tys.)
- [Scjentologia nie jest niedorzeczna](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1400/q,Scjentologia.nie.jest.niedorzeczna) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1400/q,Scjentologia.nie.jest.niedorzeczna>) (28 tys.)
- [Jak napisać dobry tekst](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1397/q,Jak.napisac.dobry.tekst) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1397/q,Jak.napisac.dobry.tekst>) (27 tys.)
- [Cienie pontyfikatu Jana Pawła II](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu.Jana.Pawla.II) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu.Jana.Pawla.II>) (17 tys.)
- [Padre Pio: Umęczony przez stygmaty i...](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,347/q,Padre.Pio.Umeczony.przez.stygmaty.i...) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,347/q,Padre.Pio.Umeczony.przez.stygmaty.i...>) (16 tys.)
- [Św. Katarzyna: genialna piękność w aureoli?](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2363/q,Sw.Katarzyna.genialna.piekosc.w.aureoli?) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2363/q,Sw.Katarzyna.genialna.piekosc.w.aureoli?>) (15 tys.)
- [Historyczność Jezusa z Nazaret](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,470/q,Historycznosc.Jezusa.z.Nazaret) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,470/q,Historycznosc.Jezusa.z.Nazaret>) (14 tys.)
- [Przemilczana historia Jehowy](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3156/q,Przemilczana.historia.Jehowy) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3156/q,Przemilczana.historia.Jehowy>) (14 tys.)
- [Czym jest ślub humanistyczny?](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5614/q,Czym.jest.slub.humanistyczny?) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5614/q,Czym.jest.slub.humanistyczny?>) (14 tys.)

Jeszcze inna jest lista moich „najgorętszych” tekstów, czyli najczęściej komentowanych:

- [Świadkowie Jehowy \(Jehowici\)](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,53/q,Swiadkowie.Jehowy.Jehowici) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,53/q,Swiadkowie.Jehowy.Jehowici>)

- [Biologia przekonań](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1955/q,Biologia.przekonan)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1955/q,Biologia.przekonan>)
- [Codex Alimentarius — alternatywizmu bojaźń i drzenie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6639/q,Codex.Alimentarius..alternatywizmu.bojazn.i.drzenie)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6639/q,Codex. Alimentarius..alternatywizmu.bojazn.i.drzenie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6639/q,Codex.Alimentarius..alternatywizmu.bojazn.i.drzenie))
- [Maria Magdalena i jej rola](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1059/q,Maria.Magdalena.i.jej.rola) ([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1059/q,Maria. Magdalena.i.jej.rola](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1059/q,Maria.Magdalena.i.jej.rola))
- [Cienie pontyfikatu Jana Pawła II](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu.Jana.Pawla.II)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu. Jana. Pawla. II](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,325/q,Cienie.pontyfikatu.Jana.Pawla.II))
- [Bóg cię kocha, pedale](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6226/q,Bog.cie.kocha.pedale)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6226/q,Bog.cie.kocha.pedale>)
- [Zamgleni](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5810/q,Zamgleni) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5810/q,Zamgleni>)
- [Świadkowie Jehowy sektą według sądu francuskiego](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3665/q,Swiadkowie.Jehowy.sekta.wedlug.sadu.francuskiego)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3665/q,Swiadkowie. Jehowy.sekta.wedlug.sadu.francuskiego](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3665/q,Swiadkowie.Jehowy.sekta.wedlug.sadu.francuskiego))
- [Zakon Inkwizytorów](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1473/q,Zakon.Inkwizytorow) ([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1473/q,Zakon. Inkwizytorow](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1473/q,Zakon.Inkwizytorow))
- [Jak usunąć religię z rozpoczęcia roku szkolnego](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6723/q,Jak.usunac.religie.z.rozpozecia.roku.szkolnego)
([http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6723/q,Jak.usunac.religie.z.rozpozecia.ro ku.szkolnego](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6723/q,Jak.usunac.religie.z.rozpozecia.roku.szkolnego))
- [Biskupi osaczają apostatów](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6114/q,Biskupi.osaczaja.apostatow)
(<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6114/q,Biskupi.osaczaja.apostatow>)

O ile mijająca dekada była przede wszystkim okresem rozrachunkowym, o tyle chciałbym, aby druga była przede wszystkim konstruktywnym — skoncentrowanym głównie na rozwijaniu kultury świeckiej, mniej zaś na krytykowaniu kultury religijnej.

Zdaję sobie doskonale sprawę z tego, że w naszym kraju każdego roku przychodzą do nas nowi ludzie, potrzebujący przede wszystkim treści „rozrachunkowych”. Wiem, że tematy, jakie zaprzętały moją uwagę na początku mojej działalności autorskiej, są dla bardzo wielu czytelników stale aktualne i ważne. Nierzadko to wy jesteście inspiratorami kolejnych tekstów, ale jednak Moja Robota to przede wszystkim ekspresja własna. Ja zaś dziś jestem w zupełnie innym miejscu niż byłem w roku 2000. Dzięki Wam...

Mariusz Agnosiewicz

Redaktor naczelny Racjonalisty, założyciel PSR. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Profil użytkownika Mariusz Agnosiewicz](#)

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 09-10-2009)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6847) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6847>)

Contents Copyright © 2000-2009 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2009 Michał Przech

Autorem portalu Racjonalista.pl jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielami portalu są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach

komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie strony tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl